

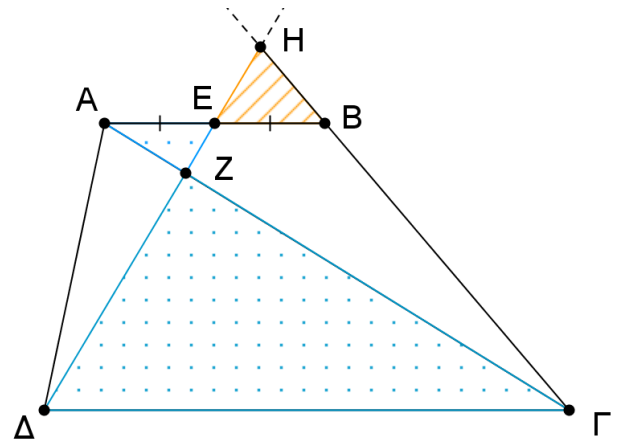
ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΟ Σ.Ε.Θ (Σημαντική Εφαρμογή του Θαλή) Θεώρημα σ. 153

Ε8. Δίνεται τραπέζιο ΑΒΓΔ (ΑΒ//ΓΔ) και Ε το μέσο της μικρής βάσης ΑΒ. Αν η ΔΕ τέμνει την ΒΓ στο Ζ και την προέκταση της ΓΒ στο Η, να αποδείξετε ότι τα Ζ, Η είναι συζυγή αρμονικά των Δ, Ε.

Λύση:

Σύμφωνα με τον ορισμό των αρμονικών συζυγών σημείων

(σ.155) αρκεί να δείξουμε ότι $\frac{ΖΔ}{ΖΕ} = \frac{ΗΔ}{ΗΕ}$.

• Επειδή ΕΒ//ΔΓ από Σ.Ε.Θ. (Σημαντική Εφαρμογή του θεωρήματος του Θαλή - Θεώρημα σ.153) έχουμε:

$$\frac{ΗΔ}{ΗΕ} = \frac{ΔΓ}{ΕΒ} \quad (1)$$

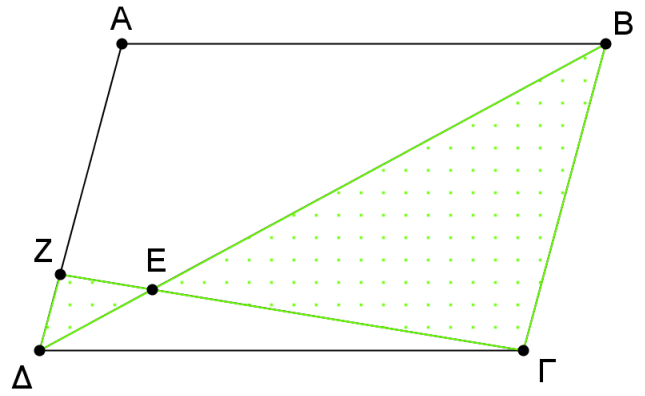
• Επειδή ΑΕ//ΔΓ από Σ.Ε.Θ. (Σημαντική Εφαρμογή του θεωρήματος του Θαλή - Θεώρημα σ.153)

$$\frac{ΖΔ}{ΖΕ} = \frac{ΔΓ}{ΑΕ} \quad (2)$$

• Επειδή το Ε είναι το μέσο του ΑΒ, ισχύει ΑΕ=ΕΒ, οπότε τα δεύτερα μέλη των (1) και (2) είναι ίσα, συνεπώς και τα πρώτα θα είναι ίσα:

$$\frac{ΖΔ}{ΖΕ} = \frac{ΗΔ}{ΗΕ}$$

A4. Δίνεται παραλληλόγραμμο ΑΒΓΔ και σημείο Ε της ΔΒ τέτοιο, ώστε $\Delta E = \frac{1}{5} \Delta B$. Αν η ΓΕ τέμνει την ΑΔ στο Ζ, να αποδείξετε ότι $AZ = 3\Delta Z$.

Λύση:

1^η Λύση σχολικού

Επειδή $Z\Delta \parallel B\Gamma$ από Σ.Ε.Θ. (Σημαντική Εφαρμογή του θεωρήματος του Θαλή - Θεώρημα σ.153) έχουμε:

$$\frac{\Delta E}{EB} = \frac{\Delta Z}{B\Gamma} \text{ ή επειδή } B\Gamma = A\Delta \frac{\Delta E}{EB} = \frac{\Delta Z}{A\Delta} \Leftrightarrow (\text{ιδιότητα αναλογιών}) \frac{\Delta E}{\Delta E + EB} = \frac{\Delta Z}{\Delta Z + A\Delta} \Leftrightarrow$$

$$\frac{\Delta E}{\Delta B} = \frac{\Delta Z}{\Delta Z + (\Delta Z + AZ)} \Leftrightarrow \frac{1}{5} = \frac{\Delta Z}{2\Delta Z + AZ} \Leftrightarrow 2\Delta Z + AZ = 5\Delta Z \Leftrightarrow AZ = 3\Delta Z$$

2^η λύση (παραλλαγή)

Επειδή $Z\Delta \parallel B\Gamma$ από Σ.Ε.Θ. (Σημαντική Εφαρμογή του θεωρήματος του Θαλή - Θεώρημα σ.153) έχουμε:

$$\frac{\Delta Z}{B\Gamma} = \frac{\Delta E}{EB}$$

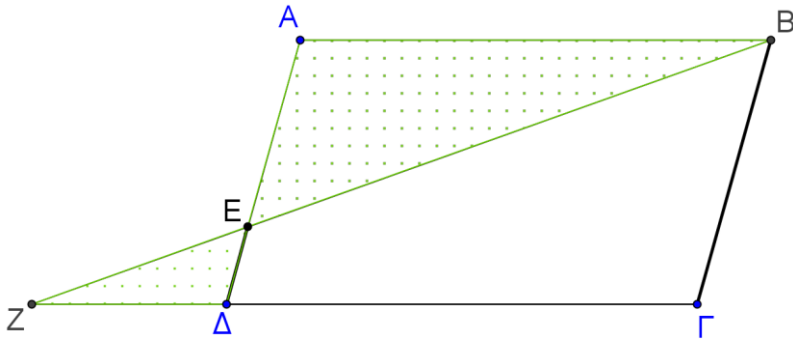
$$\Delta E = \frac{1}{5} \Delta B \Leftrightarrow 5\Delta E = \Delta B \Leftrightarrow 5\Delta E = \Delta B \Leftrightarrow 5\Delta E = \Delta E + EB \Leftrightarrow 4\Delta E = EB \Leftrightarrow \frac{\Delta E}{EB} = \frac{1}{4}.$$

$$\frac{\Delta Z}{B\Gamma} = \frac{\Delta E}{EB} = \frac{1}{4} \text{ οπότε έχουμε:}$$

$$\frac{\Delta Z}{B\Gamma} = \frac{1}{4} \Leftrightarrow \frac{1}{B\Gamma} \overset{B\Gamma = A\Delta}{\Delta Z} = \frac{1}{4} \Leftrightarrow 4\Delta Z = A\Delta \Leftrightarrow 4\Delta Z = \Delta Z + ZA \Leftrightarrow 3\Delta Z = AZ \Leftrightarrow AZ = 3\Delta Z.$$

A5. Από την κορυφή Β παραλληλογράμμου ΑΒΓΔ φέρουμε ευθεία ε, που τέμνει την πλευρά ΑΔ στο Ε και την προέκταση της ΓΔ στο Ζ. Να αποδείξετε ότι:

$$\frac{\Delta A}{\Delta E} - \frac{\Delta \Gamma}{\Delta Z} = 1$$

Λύση:

Σκεπτικό: Θα προσπαθήσω να κάνω τα κλάσματα στο 1^ο μέλος ομώνυμα και συγκεκριμένα θα

προσπαθήσω να βρώ ένα κλάσμα ίσο με το $\frac{\Delta \Gamma}{\Delta Z}$ που να έχει παρονομαστή ΔΕ.

• Επειδή ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμο έχουμε ΔΓ=ΑΓ οπότε:

$$\frac{\Delta \Gamma}{\Delta Z} = \frac{AB}{\Delta Z} \quad (1)$$

• Επειδή ΑΒ//ΔΖ από Σ.Ε.Θ. (Σημαντική Εφαρμογή του θεωρήματος του Θαλή - Θεώρημα σ.153) έχουμε:

$$\frac{AB}{\Delta Z} = \frac{EA}{\Delta E} \quad (2)$$

Άρα από (1) και (2) : $\frac{\Delta \Gamma}{\Delta Z} = \frac{EA}{\Delta E}$

Έτσι:

$$\frac{\Delta A}{\Delta E} - \frac{\Delta \Gamma}{\Delta Z} = \frac{\Delta A}{\Delta E} - \frac{EA}{\Delta E} = \frac{\Delta A - EA}{\Delta E} = \frac{\Delta E}{\Delta E} = 1$$

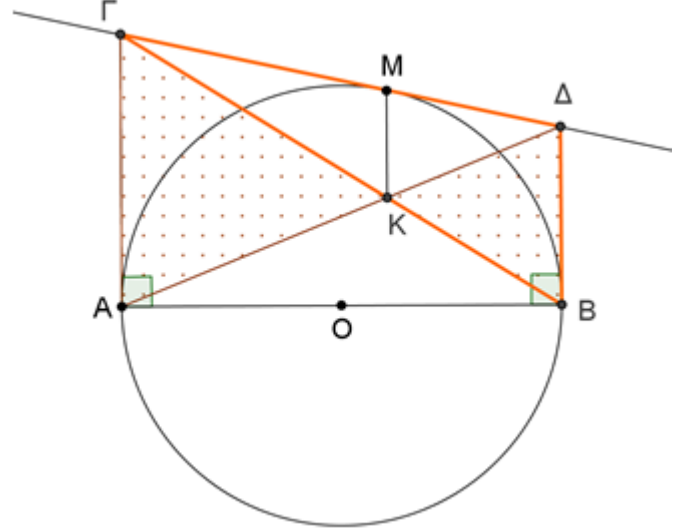
Σ5. Η εφαπτόμενη ενός κύκλου σε σημείο του Μ τέμνει τις εφαπτόμενες στα άκρα Α, Β μιάς διαμέτρου του ΑΒ στα σημεία Γ και Δ αντίστοιχα.

Αν Κ είναι το σημείο τομής των ΒΓ, ΑΔ, να αποδείξετε ότι $MK \perp AB$.

Λύση:

Σκεπτικό: Γνωρίζουμε (Πόρισμα σ.78) ότι «Αν μια ευθεία είναι κάθετη σε μια από δύο παράλληλες ευθείες, τότε θα είναι κάθετη και στην άλλη.»

Δίνεται ότι $\Delta B \perp AB$, άρα αρκεί να δείξουμε ότι $MK \parallel \Delta B$.

► Αφού οι ΓΑ και ΔΒ είναι κάθετες στην ΑΒ θα είναι μεταξύ τους παράλληλες, $\Gamma A \parallel \Delta B$ (Πόρισμα II σ.76) οπότε από Σ.Ε.Θ (Σημαντική Εφαρμογή του θεωρήματος του Θαλή - Θεώρημα σ.153) έχουμε:

$$\frac{\Gamma K}{K B} = \frac{\Gamma A}{\Delta B} \quad (1)$$

Αλλά $\Gamma A = \Gamma M$ και $\Delta B = \Delta M$ (2) (ως εφαπτόμενα τμήματα από σημείο προς κύκλο. (Θεώρημα II σ.62))

Από (1) και (2) προκύπτει ότι $\frac{\Gamma K}{K B} = \frac{\Gamma M}{M \Delta}$, οπότε από αντίστροφο του Θεωρήματος του Θαλή στο τρίγωνο $\Gamma \Delta B$ έχουμε $MK \parallel \Delta B$.

$$\left. \begin{array}{l} \Delta B \perp AB \\ MK \parallel \Delta B \end{array} \right\} \Rightarrow (\text{Πόρισμα σ.78}) MK \perp AB .$$